

**Ajuntament
de Barcelona**

BIM/SA, Barcelona d'Infraestructures Municipals, S.A.

PLEC DE CRITERIS D'INTERVENCIÓ PER ALS SERVEIS DE REDACCIÓ DEL PROJECTE D'ADEQUACIÓ I REHABILITACIÓ DEL TALLER MASRIERA, AL CARRER BAILÈN 70-72, PER A ACOLLIR UN EQUIPAMENT SOCIOCULTURAL AL BARRI DE LA DRETA DE L'EIXAMPLE, AL DISTRICTE DE L'EIXAMPLE, A BARCELONA.

Codi Projecte: PR.2023.0254

ÍNDEX

1.	INTRODUCCIÓ.....	3
2.	SITUACIÓ, EMPLAÇAMENT I ÀMBIT D'ACTUACIÓ.....	3
3.	ANTECEDENTS I DADES GENERALS.....	4
4.	OBJECTE DE L'ACTUACIÓ.....	7
5.	PLANEJAMENT	8
6.	PATRIMONI	9
7.	CARACTERÍSTIQUES DE L'ACTUACIÓ	10
8.	CONDICIONANTS I ESTUDIS DE VIABILITAT	11
9.	PROGRAMA FUNCIONAL	12
10.	ALTRES CRITERIS D'INTERVENCIÓ	19
11.	OBJECTE DEL CONCURS	20
12.	CONDICIONANTS DELS PROJECTES D'EDIFICACIÓ.....	21
13.	ABAST DE LA FEINA.....	24
14.	PLÀNOLS DE SITUACIÓ I URBANÍSTIC.....	27
15.	FOTOGRAFIES	28
16.	DOCUMENTACIÓ LLIURADA.....	37

1. INTRODUCCIÓ

Els projectes que promou l'Ajuntament de Barcelona s'han de fonamentar en l'excel·lència del disseny i l'optimització dels recursos econòmics, energètics i materials.

L'excel·lència en el disseny arquitectònic és un paràmetre difícilment quantificable, però l'Ajuntament de Barcelona vetllarà perquè tots els projectes de la ciutat es facin dins un marc en el que es prioritzi a les persones, i s'atenguin a valors com: la durabilitat des de la idoneïtat en el manteniment; les solucions constructives racionals i senzilles; la integració amb l'entorn; l'optimització de recursos energètics per assolir, un grau desitjable d'autosuficiència; l'adaptabilitat i flexibilitat a possibles canvis; i la incorporació de sistemes tecnològics i de comunicació eficients quan sigui convenient.

2. SITUACIÓ, EMPLAÇAMENT I ÀMBIT D'ACTUACIÓ

L'edifici objecte del concurs, el Taller Masriera, se situa al C/ de Bailèn 70-72, al barri de la Dreta de l'Eixample, al Districte de l'Eixample, a Barcelona.

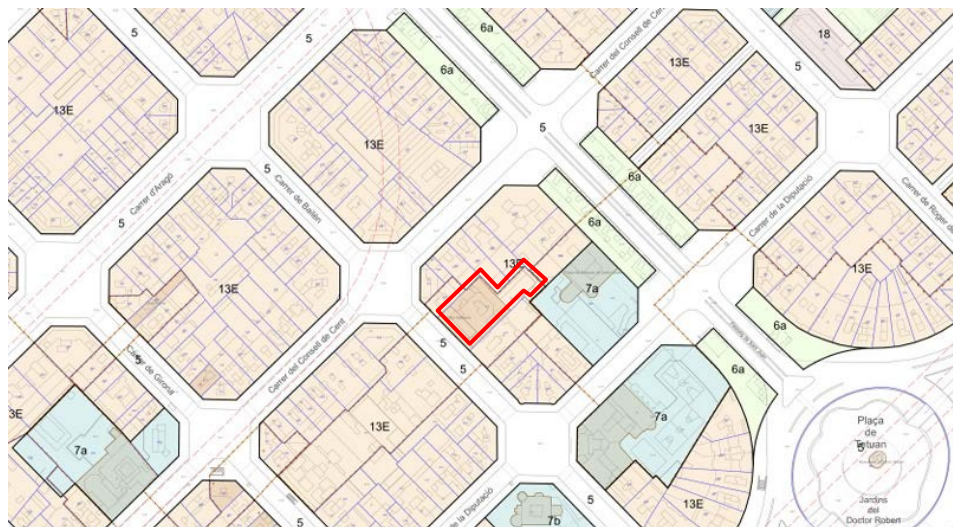
S'ubica en una illa de la trama urbana pròpia d'Eixample, compresa entre els carrers Bailèn, Diputació, Consell de Cent i el Passeig de Sant Joan.

La parcel·la que acull l'edifici objecte del concurs, amb la referència cadastral 0932817DF3803B, té una superfície total de 1.357,09 m², segons cadastre.

Està dividida entre el cos principal i la nau de l'interior d'illa, amb les següents superfícies aproximades:

- Cos principal del Taller Masriera, amb una superfície de 960 m²
- Nau interior d'illa (Nau Martorell) amb una superfície de 390 m²

3. ANTECEDENTS I DADES GENERALS

Breu Història de l'edifici del Taller Masriera

L'edifici de l'Estudi-Taller Masriera va ser construït el 1882 i és obra de l'arquitecte Josep Vilaseca i Casanova. Posteriorment, va patir successives ampliacions, modificacions i canvis d'ús que en van anar desfigurant l'estructura i espais originals.

Va ser concebut com estudi/taller d'artista pels germans Josep i Francesc Masriera Manovens (joiers, pintors i escultors).

Originalment es tractava d'un edifici aïllat envoltat d'un jardí. Fou concebut com a recreació lliure d'un temple clàssic hexàstil i pròstil amb columnes i pilastres d'ordre corinti. Pel que fa a la distribució i els seus espais interiors, l'edifici es distribuïa a través d'un eix de simetria central i una seqüència d'espais: porxo, vestíbul i estudi. Els dos espais interiors principals, vestíbul i estudi, eren de tota l'alçada i s'il·luminaven a través de dues grans lluernes centrals situades a la coberta.

Després de la mort de Francesc Masriera i Manovens, un dels fundadors de l'estudi, el seu nebot Lluís Masriera Rosés, va passar a formar part de la gestió del negoci, concretament de la vessant creativa. El 1902 s'afegeix un cos posterior que passa a acollir l'obrador de joieria, que anteriorment s'ubicava al carrer Ferran. L'edifici principal va seguir funcionant com a taller de pintura.

Posteriorment, Lluís Masriera Rosés va decidir associar-se amb Joaquim Carreras, i al 1913 van decidir ampliar el taller amb la compra d'una parcel·la adjacent a la part posterior del taller. Aquesta ampliació, signada per l'arquitecte Jeroni Martorell, consisteix en una construcció senzilla per a ús industrial, d'una sola planta rectangular i diàfana, amb la coberta sostinguda per bigues de ferro i columnes de fosa. Al perímetre hi té una sèrie de finestres que donen a una androna que l'envolta possibilitant la poca ventilació i il·luminació de què disposa la nau. A banda, es van construir dos nous cossos laterals de planta i pis adossats al volum original principal.

Al 1932, Lluís Masriera decideix transformar l'edifici del Taller Masriera en la Sala Studium, segons un projecte del seu fill Joan. Aquest canvi va comportar una gran reforma que va afectar diferents elements estructurals. Els volums laterals del 1912 van ser substituïts per uns altres de majors dimensions i que, a diferència dels anteriors, buscaven integrar-se amb l'edifici original adoptant un llenguatge neoclàssic. La reforma alterà completament la lògica i els espais de l'edifici original en girar l'eix de la sala 90° respecte l'eix de la façana principal.

El volum del costat dret es va destinar a l'escenari del nou teatre. L'edifici original va passar a acollir el pati de butaques. Es va construir un nou amfiteatre, al qual s'accedia per una nova escala interior.

S'habilità una segona planta, sota la coberta de l'edifici original i dels nous cossos laterals, destinada a la col·lecció d'art familiar, a l'estudi d'arquitectura, golfes i magatzems. Aquesta planta segona, no prevista al projecte original, va fer que les claraboies originals perdessin tota la seva funcionalitat.

La guerra civil va interrompre l'activitat teatral, que es va reprendre posteriorment però no amb la mateixa intensitat.

L'edifici fou venut i reformat per a la pràctica d'exercicis espirituals i residència d'una congregació religiosa.

El 1955 es va construir al jardí, adossat al cos lateral dret de la façana, un nou volum de planta baixa a mode de garatge. També es va dur a terme una extensa compartimentació interior per tal d'habilitar noves estances i dependències domèstiques, arribant a desdoblar la planta primera dels cossos laterals per tal d'incrementar el sostre útil de l'edifici.

Per major detall i informació s'adjunta, com a documentació annexa del present concurs, l'estudi històric, redactat per Montserrat Villaverde, on es descriu amb detall les diverses fases històriques i constructives de l'edifici, des del seu origen fins a l'estat actual que presenta els nostres dies.

Amb data juliol del 2020 i després d'un llarg procés de converses i negociacions, l'Ajuntament de Barcelona va iniciar el procés d'adquisició de l'edifici de l'Antic Taller Masriera, amb l'objectiu de convertir-lo en un nou equipament públic de proximitat que ajudi a pal·liar el dèficit d'equipaments que pateix la Dreta de l'Eixample. Amb data de desembre del 2022, l'operació de compra va ser completada, passant a ser de propietat municipal.

El barri de la Dreta de l'Eixample

El barri de la Dreta de l'Eixample es troba dins del districte de l'Eixample, i limita amb els barris de la Sagrada Família, el Fort Pienc i l'Antiga Esquerra de l'Eixample, així com amb els districtes de Gràcia i Ciutat Vella.

Una de les vies principals del barri és el passeig de Gràcia, al voltant del qual es va començar a desenvolupar les primeres edificacions de la trama de l'Eixample. A l'inici d'aquest desenvolupament, es van construir cases unifamiliars amb jardí, tot i que a dia d'avui ja en queden pocs exemples. La burgesia de la ciutat va començar situar-se a l'Eixample, encarregant als grans arquitectes de l'època les construccions dels edificis que hi podem trobar avui en dia.

El nom del barri prové de ser part de l'Eixample, i d'estar ubicat a la dreta del ferrocarril de Sarrià a Barcelona, que baixava pel carrer de Balmes.

Dades demogràfiques i principals característiques del barri

Les dades oficials del darrer padró municipal indiquen que en el barri de la Dreta de l'Eixample hi viuen 44.105 persones, 20.610 homes (46,7%) i 23.495 dones (53,3%), percentatges molt semblants a la mitjana registrada per tota la ciutat.

Pel que fa a la distribució poblacional segons grups d'edat del barri de la dreta de l'Eixample, igual que a la resta de la ciutat es detecta una gran concentració de persones entre els 40 i 64 anys d'edat.

Les estadístiques sobre el lloc de naixement del barri de la Dreta de l'Eixample mostren que la mitjana de persones nascudes a l'estranger és superior a la mitjana de Barcelona, amb gairebé 5 punts de diferència. En canvi, la mitjana de nascuts a la resta d'Espanya és inferior.

La població estrangera amb més presència al barri de la Dreta de l'Eixample és la italiana, i coincideix amb la resta de la ciutat. La segueixen la població de França, Estats Units i Regne Unit.

El nivell d'estudis dels habitants del barri de la Dreta de l'Eixample també presenta algunes

diferències respecte al conjunt de la ciutat. La diferència més notable es troba en els estudis superiors, amb un percentatge del 56% de la població respecte el 35,5% del conjunt de Barcelona. Per tant, el percentatge de població amb estudis universitaris i graus superiors és notablement superior si es compara amb mitjana de la ciutat.

La renda familiar disponible per càpita del barri de la Dreta de l'Eixample és molt superior a la mitjana de la ciutat. Agafant com a índex de referència Barcelona 100, aquest barri registra un índex de 175,9. Si ordenem els 73 barris de la ciutat de més a menys renda ocuparia l'assena posició, per tant, és un dels barris que registra una renda per càpita més alta de la ciutat.

Es un barri fortament terciaritzat i dens, aquestes circumstàncies han provocat que en l'actualitat el Barri de la Dreta de l'Eixample presenti una clara manca d'equipament públic de proximitat i els que té, siguin de dimensions insuficients.

En aquest context es planteja la necessitat d'ampliar, millorar i actualitzar l'**actual Biblioteca Sofia Barat**, en servei des de 2002 i emplaçada en un interior d'illa al carrer Girona i **traslladar-la al nou equipament Masriera**.

La Biblioteca actual té una superfície construïda d'uns 638 m², que resulta molt inferior a la que li correspondria per la seva àrea d'influència. La seva ubicació en un interior d'illa amb accés a través d'un edifici d'habitatges tampoc resulta la més idònia. El trasllat de la biblioteca al nou equipament Masriera permetrà arribar a l'estàndard de biblioteca que correspon a un àrea d'influència amb una població de 40.000 habitants i al voltant de 2.000 m² construïts tal com es recull en el *Pla director de Biblioteques de Barcelona 2030: dret a la lectura, a l'accés a la informació i al coneixement. Foment de les pràctiques creatives i de la participació comunitària*. En aquest document, aprovat al Plenari del Consell Municipal de l'Ajuntament de Barcelona el 2022, es fa balanç de l'aplicació del Pla de biblioteques i s'estableix un full de ruta en relació amb la planificació de noves biblioteques, o dels trasllats d'algunes de les existents que no compleixen els estàndards que descriu el Mapa de Lectura Pública de Catalunya (2014).

Així doncs l'edifici Masriera, convertit en un equipament públic de proximitat ha de contribuir a pal·liar el dèficit d'equipaments que pateix la Dreta de l'Eixample.

Estat Actual del Taller Masriera

Es tracta d'un edifici construït inicialment l'any 1882 que es troba ubicat en una parcel·la irregular, amb una sola façana exterior que dona al carrer Bailèn i que es troba reculada respecte l'alineació de vial i les edificacions veïnes.

La façana principal consisteix en un pòrtic de columnes estriades corínties de pedra sobre podi, amb una escalinata de vuit graons. Pel que fa a la façana interior, també de pedra, té una porta d'entrada central, amb una llinda i els muntats ornamentats amb motlures, roses i palmeta. El coronament del porxo consisteix en un entaulament i un frontó triangular. Els acroteris estan ornamentats amb un disc esculpit sobre el qual s'alcen dues escultures de pedra en forma de griu, les ales de les quals estan fetes de ferro colat. A l'angle central del frontó hi trobem un acroteri de pedra en forma de palmeta flanquejada de volutes.

Aquest frontó mostra en façana la forma de la coberta de l'edifici, que consisteix en una coberta a dues aigües perforada amb grans lluernaris que proporcionen llum zenital a l'interior de l'edifici.

L'edifici originalment era una sola planta amb una gran alçada, però posteriorment es van afegir dues ales laterals que consisteixen en planta baixa, dues plantes pis i un terrat transitable. L'accés a aquestes dues ales es pot fer a través de dues portes laterals.

Un altre element destacable és la reixa que delimita la finca amb el carrer, que consisteix en una base de pedra sobre la qual es col·loca una reixa de barrots de fosa. La porta d'aquesta reixa està ornamentada amb motius neoclàssic i també s'hi troben dues estrelles que emmarquen les inicials dels propietaris originals, Francesc i Josep Masriera.

Actualment l'edifici es troba en desús i en un estat d'abandonament considerable.

4. OBJECTE DE L'ACTUACIÓ

L'objecte de l'actuació és l'adequació i rehabilitació del Taller Masriera per acollir un equipament sociocultural que, atenent a les diverses necessitats, aculli els usos de biblioteca, teatre-sala d'actes i espai comunitari i veïnal.

Tot i que l'edifici acollirà tres programes diferenciats, ha de tenir una lectura única i permetre un funcionament unitari. Cada un dels serveis ha de respondre i respectar unes funcionalitats que li vindran marcades pel seu ús, però s'han de complementar en la mesura del possible sobretot en aquelles parts compartides.

Respecte l'ús de biblioteca, es preveu que substitueixi l'actual Biblioteca Sofia Barat. El programa sol·licitat és el corresponent per a una àrea d'influència de 44.000 habitants, amb un programa d'uns 1.500 m² i una superfície construïda d'aproximadament 2.000 m².

Pel que fa a l'espai comunitari i veïnal, aquest es contempla com un equipament d'activitats diverses, configurat per espais el màxim de polivalents i versàtils possible i ha de permetre un funcionament i gestió independent, en una part de l'horari.

L'antiga sala Studium, com a espai compartit (teatre i sala d'actes de la biblioteca i de l'espai veïnal) i amb una possible activitat autònoma d'arts escèniques, ha de tenir també una personalitat pròpia com a sala de representacions i ser contemplada com una unitat.

Tots els programes mantindran espais d'ús preferent o exclusiu que ha de ser funcionalment aïllable de la resta i també tots els programes disposaran d'espais compartits simultàniament i/o en diferents horaris.

5. PLANEJAMENT

L'àmbit d'actuació, situat a l'illa formada pels carrers Consell de Cent, Passeig de Sant Joan, Diputació i Bailèn, del barri de la Dreta de l'Eixample, actualment està qualificat de 13e.

Pel que fa als edificis de l'entorn, a la zona hi conviuen diferents usos i paràmetres urbanístics: habitatges plurifamiliars en règim de zona en densificació urbana intensiva (13e) i el Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya (7a).

El planejament vigent és la **MODIFICACIÓ PUNTUAL DE LES NORMES URBANÍSTIQUES DEL PLA GENERAL METROPOLITÀ PER A LA CREACIÓ DE LA QUALIFICACIÓ 13 EIXAMPLE, DE BARCELONA**, (en endavant MGPM 13E), aprovada definitivament en sessió de 12 de desembre de 2000 per la Subcomissió d'Urbanisme del Municipi de Barcelona, que té com objectiu determinar un nou règim urbanístic de l'espai central de l'interior d'illa, consistent en prescriure que no és edificable i que ha de ser destinat a espai lliure enjardinat, regulant els supòsits en què serà exigible l'adequació material de l'espai central a aquesta ordenació, així com el règim transitori aplicable a les construccions i usos existents, amb la finalitat d'aconseguir paulatinament l'enderrocament de les construccions i l'erradicació de les activitats que en l'actualitat ocupen l'espai central de l'interior de les illes de l'Eixample.

La finca es troba inclosa en l'àmbit del Sector de Conservació del Conjunt Especial de l'Eixample de Barcelona, definit ple Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic de la ciutat de Barcelona.

Donat l'ús previst de l'edifici en qüestió (equipament comunitari), es preveu que s'opti per requalificar el sòl passant-lo al sistema d'equipament comunitari protegit (clau 7b(p)). Així doncs, està previst que en el marc de la redacció del projecte es tramiti una Modificació del Pla General Metropolità (MPGM) per tal que la qualificació urbanística esdevingui 7, no 13e com és actualment, tot reconeixent els usos propis d'un equipament i els nous gàlils i paràmetres que s'estableixin.

L'adjudicatari rebrà l'encàrrec, a banda de la redacció del projecte, de la redacció d'aquesta figura de planejament, podent-se desenvolupar directament amb l'establiment de les condicions d'edificació i ús, o bé desenvolupant-se mitjançant el corresponent pla especial integral entès com un pla especial urbanístic que defineixi i compregui l'operació desenvolupada a escala de projecte arquitectònic i també de regulació de l'ús, d'acord l'establert per l'article 67 de la *Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta Municipal de Barcelona*.

Donat que es tracta d'una actuació de rehabilitació destinada a millorar les condicions d'habitabilitat per allotjar una nova activitat, les obres tindran la condició de rehabilitació de grau alt d'acord amb l'article 5 de l'*Ordenança Metropolitana de Rehabilitació*, per tractar-se d'una actuació global que comporta un canvi de l'ús, així com la redistribució general d'espais amb modificació d'elements comuns de l'edifici, tot respectant-ne les condicions d'intervenció establerta en la fitxa del Catàleg.

Vist la proposta d'actuació, es conclou que el projecte d'obres es veurà sotmès al tràmit de l'article 12.3 del *Decret 179/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals*, per tractar-se d'obres ordinàries locals de reforma o gran reparació.

Per major detall i informació s'adjunta, com a documentació annexa del present concurs, l'*Informe Urbanístic en relació a l'actuació de rehabilitació del Taller Masriera*".

6. PATRIMONI

El cos principal del Taller Masriera està declarat Bé Cultural d'Interès Local (B).

La fitxa del Catàleg indica específicament que les intervencions permeses són: *“Manteniment, conservació i restauració de la volumetria de l'edifici i la formalització arquitectònica de les façanes”* i *“Manteniment i conservació dels espais originals de l'interior”*.

S'adjunta en la documentació d'aquesta licitació la fitxa del catàleg de patrimoni arquitectònic.

Pel que fa a la nau interior d'illa (Nau Martorell), es troba fora de la declaració de Bé Cultural d'Interès Local (B). Aquesta edificació, construïda el 1913 resta en situació disconforme o fora d'ordenació atès que està situada més enllà de la profunditat edificable màxima en planta baixa. Tot i això, es posa de manifest la voluntat de mantenir-la i rehabilitar-la per tal que formi part del conjunt destinat a equipament. Caldrà emprendre les actuacions necessàries (de planejament i/o de catalogació patrimonial), a tal efecte.

Vist el nivell de protecció B de l'element catalogat inclòs en diversos conjunts urbanísticament protegits, caldrà obtenir informe favorable del Direcció d'Arquitectura Urbana i Patrimoni competent en matèria de protecció del patrimoni de l'Ajuntament, per tal de fixar les línies d'actuació que identifiquin els criteris patrimonials que l'actuació ha de complir, i en base al que s'estableixi en el pla derivat de caràcter integral que es realitzi a tal efecte i d'acord amb les conclusions del seu estudi històric.

La premissa fixada com a punt de partida per aquest concurs (i de consens del procés participatiu) és la de reconèixer com a interiors originals la sala Studium de 1933 i les seves ampliacions, inclòs el taller de Jeroni Martorell (nau Martorell), que és el llegat que ens ha arribat fins avui en dia, amb un alt valor patrimonial.

S'ha desestimat retrocedir a l'edifici de 1884 ja que els interiors originals del Taller Masriera de 1884 havien desaparegut i s'havien transformat en la sala Studium.

En relació als elements pictòrics existents, es prioritzarà la preservació del màxim possible d'elements, sense anar en detriment de les possibles millores funcionals a implementar en l'edifici. Caldrà preveure'n la seva restauració i aquests es podran ressituar, si s'escau.

Donat que es preveu mantenir la nau Martorell tot rehabilitant-la i destinant-la a equipament, es deixa oberta la possibilitat, si s'escau, de modificació de la fitxa de Patrimoni, amb les concrecions oportunes relatives a l'interior original, la catalogació dels elements decoratius i la protecció patrimonial de la nau Martorell.

7. CARACTERÍSTIQUES DE L'ACTUACIÓ

Es tracta d'una actuació de rehabilitació d'un edifici catalogat per crear-hi un equipament sociocultural.

ACTUACIÓ	ADEQUACIÓ I REHABILITACIÓ DEL TALLER MASRIERA PER A ACOLLIR NOU EQUIPAMENT SOCIOCULTURAL
SUPERFÍCIE D'ACTUACIÓ	2.700 m ² aprox. de rehabilitació i l'adequació de l'espai exterior resultant segons cada proposta (s'estimen de l'ordre de 638 m ² aprox., més la superfície que resulti de la coberta de la nau Martorell)
TIPOLOGIA	GRAN REHABILITACIÓ
IMPORT ESTIMAT OBRA	8,4M€ (PEC IVA inclòs)

Superfícies actuals

El sostre actualment construït és d'aproximadament 2.459,49 m², dels quals uns 1.910 m², sobre rasant i uns 550 en planta soterrani. La superfície útil és 1.975,19m².

Els següents quadres de superfícies actuals defineixen les superfícies útils i construïdes de cadascuna de les plantes:

QUADRE RESUM	sup. útil	sup. const.
PLANTA SOTERRANI	433,00 m ²	551,35 m ²
PANTA BAIXA	623,02 m ²	785,41 m ²
PANTA ENTRESÒL	247,92 m ²	295,55 m ²
PLANTA PRIMERA	208,69 m ²	266,92 m ²
PLANTA SEGONA	255,08 m ²	308,90 m ²
PLANTA TERCERA	173,25 m ²	209,16 m ²
PLANTA QUARTA	34,23 m ²	42,20 m ²
TOTAL	1975,19 m²	2459,49 m²

Aquestes superfícies són les determinades per l'aixecament planimètric. S'adjunta aquest document, on es descriu amb detall l'estat actual de l'edificació existent:

AIXECAMENT PLANIMÈTRIC I TOPOGRÀFIC DEL TALLER MASRIERA SITUAT AL DISTRICTE DE L'EIXAMPLE, A BARCELONA

abril 2024

ALBERT PÉREZ MONTES

Cal tenir en compte que aquesta superfície és fruit de les successives ampliacions i compartimentacions interiors dutes a terme al llarg dels anys i que gran part d'aquesta superfície no compleix amb les alçades mínimes lliures que determina la normativa actual.

D'aquests tan sol uns 440 m² corresponen al volum original sobre rasant.

8. CONDICIONANTS I ESTUDIS DE VIABILITAT

Caldrà tenir en compte els condicionants urbanístics, patrimonials, arquitectònics de l'edifici a rehabilitar i els funcionals propis de cada programa. Aquest conjunt de condicionants posa de manifest la dificultat d'encaix del projecte.

Per tal de contrastar i confirmar la viabilitat dels condicionats de l'actuació s'han redactat diversos estudis de viabilitat, al llarg del temps.

Són els següents:

ESTUDI DE VIABILITAT DELS CONDICIONANTS URBANÍSTICS DE LA FINCA CARRER BAILÈN 70-72 DISTRICTE DE L'EIXAMPLE, BARCELONA

novembre 2018

PERE CABRERA MASSANÉS

ESTUDI DE VIABILITAT DE DIVERSOS PROGRAMES D'EQUIPAMENT A L'EDIFICI DEL TALLER MASRIERA

Novembre 2021

Oliveras Boix Arquitectes SLP

ICUB

ESTUDIS PREVIS PER A LA IMPLANTACIÓ D'UNA BIBLIOTECA I ESPAI VEÏNAL A L'EDIFICI DEL TALLER MASRIERA, AL CARRER BAILÈN 70-72, A BARCELONA

Febrer 2023

Oliveras Boix Arquitectes SLP

Biblioteques de Barcelona

Aquests estudis anteriors han quedat obsolets donat que el programa funcional s'ha anat actualitzant, al llarg d'aquest temps. Es per aquest motiu que no es considera necessari facilitar-los com a documentació adjunta de la present licitació.

Per contra, sí que es facilita com a document recent i actualitzat als requeriments, acords i conclusions el següent document:

ESTUDIS DE VIABILITAT PER A LA PRESERVACIÓ DEL TEATRE I LA IMPLANTACIÓ DEL PROGRAMA FUNCIONAL D'UNA BIBLIOTECA I UN ESPAI COMUNITARI AL TALLER MASRIERA AL DISTRICTE DE L'EIXAMPLE A BARCELONA

Maig 2024

Oliveras Boix Arquitectes SLP

BIMSA-Ajuntament de Barcelona

Aquests estudis són el resultat d'una anàlisi dels condicionants detectats i proposen un possible encaix del programa funcional proposat en l'edifici existent. Aquests es faciliten com a documentació de consulta de la present licitació, però en cap cas són vinculants. Es preveu que aquesta documentació pugui servir com a punt de partida per les diferents propostes que es puguin plantejar en el marc de la present licitació. Aquest document forma part de la documentació adjunta del present plec.

Pel que fa a l'alçada màxima, s'ha consensuat a nivell municipal no depassar PB+4.

Cal mantenir la nau Martorell sense increment de sostre ni volum.

9. PROGRAMA FUNCIONAL

El projecte utilitzarà com a base els criteris establerts al següent programa funcional, que es detalla en aquest apartat.

Es tindran en compte les superfícies aproximades establertes i també les relacions funcionals entre els diversos espais que conformen el programa.

Superfícies futures previstes

La superfície construïda del conjunt del Taller Masriera destinat a equipament sociocultural acollint els usos de Biblioteca i espais comunitàries s'estima de l'ordre de **2.700 m²** (*)

La distribució (*) es preveu en set plantes. Segons els estudis de viabilitat, amb els següents paràmetres:

- Planta Soterrani: 498 m²
- Planta Baixa: 536 m²
- Planta Entresòl: 133 m²
- Planta Primera: 210 m²
- Planta Segona: 363 m²
- Planta Tercera: 519 m²
- Planta Quarta: 444 m²

A més, es contempla l'arranjament de 638 m² de superfície d'espai exterior (*) com:

- Jardí d'accés
- Porxo de sota el frontó
- Passatge
- Terrasses
- etc.

(*) Es permeten certs ajustos d'aquestes superfícies, parcials i la total, per tal d'atendre les possibles singularitats de les diferents propostes que es plantegin.

A continuació s'indiquen les **superfícies útils recomanades** dels espais. En funció de les propostes i dels espais resultants, les superfícies es poden veure ajustades segons es consideri, sempre tenint en compte les superfícies aproximades de referència.

ESP AIS VINCULATS

Es planteja que els diferents programes d'aquesta actuació (biblioteca, teatre-sala d'actes i espais comunitaris i veïnals) funcionin conjuntament sota el concepte d'un únic equipament sociocultural, amb possibilitat de compartir usos i espais de manera habitual.

USOS GENERALS. Nivells PSS_PB_P1

- Vestíbul d'accés general
- Bar-Cafeteria
- Foyer
- Memorial Masriera / Exposicions temporals (poden formar part d'un recorregut i/o estar vinculats a vestíbul/bar cafeteria/foyer)
- Sala Studium, escenari i espai amfiteatre (300 persones)
- Camerinos, magatzems i serveis de sala Studium
- Espais polivalents
- Aules
- Administració general
- Magatzems generals i per a entitats
- Serveis de públic en diferents nivells

Espai exteriors

- Jardí exterior
- Porxo sota frontó
- Terrassa P1
- Coberta verda sobre sala Jeroni Martorell

ESPAI COMUNITARI-VEÏNAL

Es tracta d'un programa funcional que haurà d'incorporar aules, tallers i espais de configuració flexible que puguin acollir activitats com són: espais de trobada i reunions, debats, espais per a entitats juvenils, activitats formatives, etc.

Com a premisses òptimes funcionals es proposa:

- **Àrea de gestió interna:** 30 m² (distribuïda en almenys dos espais, un despatx i un espai de treball compartit)
- **Espai polivalent:** zona d'acollida i sala multiusos (80 m²). Capacitat per a 80 persones, més escenari o zona de presentacions.
- **2 sales tallers/reunions:** 60 m²
- **1 magatzem:** 10 m²
- **Serveis i WC:** 10 m²

Partint d'aquest referència, en les propostes que es presentin es podran realitzar els ajustos que es considerin adequats, de manera justificada.

Durant la redacció dels estudis de viabilitat s'ha considerat adequat preveure aquest ús a la nau Martorell.

BIBLIOTECA

Es preveuen usos compartits en diferents parts de l'edifici com: vestíbul d'accés a la planta baixa, a la nau Martorell, etc. així com l'ús de la sala Studium com a sala d'actes de la Biblioteca.

Així mateix es preveu d'ús exclusiu per Biblioteca les plantes tercera i quarta.

	(1) Superfície útil òptima segons programa Biblioteques (m ²)	(2) Superfície útil segons EEVV (m ²)
ZONA D'ACOLLIDA I PROMOCIÓ	280	170
Àrea d'accés	150	135
Espai polivalent	90	0
Magatzem de l'espai polivalent	10	0
Espai de suport	30	35
ÀREA PER A INFANTS I FAMÍLIES	250	270
Àrea d'informació i fons infantil	140	195
Espai de suport / Aula sensorial	30	25
Espai de petits lectors	80	50
ÀREA D'APRENTATGE I DINAMITZACIÓ	460	220
Espai de promoció, aprenentatge i dinamització	140	0
Àrea de música i cinema	80	0
Espais de treball	80	75
Aula digital	35	35
Espai taller	35	35
Espai Jove (zona <i>gaming</i>)	90	75
ÀREA D'INFORMACIÓ I FONTS GENERAL	375	350
Espai de lectura, difusió i accés al fons	200	195
Àrea de diaris i revistes	85	75
Espai de silenci	90	80
ZONA DE TREBALL INTERN	120	100
Despatx de direcció	20	15
Espai de treball intern	35	35
Dipòsit documental	35	20
Magatzem logístic	15	10
Espai de descans de personal	15	15
Lavabo personal	-	5
TOTAL SUP. ÚTIL BIBLIOTECA (1)	1.485	1.110

(1) Biblioteques ha fixat un quadre de superfícies útils òptimes de programa funcional. Durant la redacció dels estudis de viabilitat (EEVV) s'ha constatat que en molts casos no és possible arribar a aquests objectius i s'han anat ajustant en cada cas, prioritzant aquells espais i usos més significatius.

(2) El programa funcional de la proposta haurà de tendir preferentment a les superfícies descrites segons els estudis de viabilitat (EEVV), que en la majoria de casos són inferiors a les superfícies útils òptimes segons Biblioteques (1). Caldrà tenir en compte aquests antecedents de Biblioteques i es podran fer els ajustos necessaris que es considerin oportuns.

	Superfície útil segons EEPP (m²)
TEATRE- SALA STUDIUM	475
Foyer	45
Bar-Cafeteria	5
Sala Studium – platea	155
Sala Studium – escenari	80
Sala Studium – amfiteatre	60
Camerinos	30
Magatzems	65
Serveis higiènics	30
Control	5
NAU MARTORELL. ESPAI COMUNITARI I VEINAL	265
Administració	15
Sala de reunions	15
Aula 1 - taller	25
Aula 2 - taller	25
Aula 3 - Sala polivalent	80
Aula 4	50
Office	10
Serveis higiènics	15
Magatzem	15
Comunicacions verticals	15
ALTRES	330
Serveis higiènics	40
Neteja	10
Comunicacions verticals	210
Circulacions	70
TOTAL SUP. ÚTIL EQUIPAMENT (Biblioteca + Sala Studium + Sala Martorell)	2.180
TOTAL SUP. CONSTRUÏDA	2.700

El programa funcional de les propostes haurà de tendir preferentment a les superfícies descrites segons els estudis de viabilitat. Tot i això, es podran fer els ajustos necessaris i que es considerin oportuns. Restarà subjecte a criteri de valoració del jurat la distribució i les superfícies proposades resultants.

ACCESSIBILITAT I NUCLIS DE COMUNICACIÓ VERTICAL

La posició elevada del teatre-sala d'actes Studium i la protecció patrimonial de la façana històrica dificulten l'accessibilitat.

La comunicació vertical podrà ser la que es consideri adequada. En l'estudi de viabilitat s'aporta una solució però es poden plantejar alternatives.

El projecte haurà de vetllar per tal de permetre una accessibilitat universal a l'àmbit propiciant sempre, com a mínim, un recorregut accessible als diferents espais.

Caldrà adaptar l'edifici actual per garantir l'accessibilitat a tots els usuaris i garantir l'accessibilitat de les persones amb diversitat funcional a tot l'equipament. En l'edifici actual hi ha notòries diferències de cota, tant entre diferents nivells com en una mateixa planta, especialment en planta baixa. Es prioritzarà i valorarà favorablement solucions i configuracions dels espais que maximitzin l'accessibilitat i recorreguts accessibles en tot l'equipament.

Pel que fa a l'accés a l'espai veïnal i comunitari situat a la nau Martorell, es valorarà que pugui funcionar com un sol equipament, però també es considera important permetre'n la seva independència.

Cal considerar la possibilitat d'incorporar un passatge d'accés. En l'estudi de viabilitat es demostra les bondats d'aquesta solució. Es poden plantejar altres solucions diferents.

Cal tenir present que caldrà:

- Resoldre la connectivitat entre espais i diferències de cota, garantint els recorreguts accessibles.
- Resoldre l'evacuació i accessibilitat de la nau Martorell.
- Incloure un accés logístic a l'escenari, als camerinos i als magatzems a través d'un ascensor i el nucli d'escales tancat.

Caldrà disposar d'arcs de seguretat antirobatori en cadascun dels accessos, especialment aquells que donin accés a la biblioteca.

ESPAI MEMORIAL

Tot i que no està definit quin material expositiu hi haurà, cal preveure que es desenvoluparan uns panells explicatius de l'evolució, història i usos del Taller Masriera, a mode de suports verticals d'informació gràfica (escrits, fotografies, audiovisuals, etc.).

És per aquest motiu que no es preveu necessari haver de destinar una superfície construïda específicament i exclusiva per aquest ús, però sí que caldrà trobar l'encaix dins el conjunt de l'equipament d'un espai compatible. Per exemple, es podria destinar la superfície d'una paret visible per què el pugui acollir, al vestíbul d'entrada, foyer, etc.

TEATRE SALA STUDIUM

Caldrà preservar l'antiga sala Studium amb l'objectiu de mantenir el seu ús com a teatre i sala d'actes també per a ús de la biblioteca. En la mesura del possible, caldrà respectar la seva configuració característica: escenari, platea i amfiteatre. La decisió de la preservació de la Sala Studium respon al seu valor com a model únic del teatre trític a la ciutat de Barcelona. Es considera valuós poder mantenir la configuració característica d'aquesta sala i en especial l'escenari. Es destaca les característiques d'aquesta tipologia d'escena de boca poc alta, de poca fondària i molt apaïsada, de platea en forma d'amfiteatre i amb el seu aforament mitjà. Per major detall de la tipologia i valor històric veure:

Ramon, T. (2023). Teatres en risc. El cas del Teatre Studium a l'antic Taller Masriera. (Pausa.), Quadern de teatre contemporani, núm 45. <https://www.revistapausa.cat/teatres-en-risc-teatre-studium-taller-masriera/>

Accés: Es planteja mantenir l'accés a la sala a través del vestíbul històric, situat a la cota de l'atri, a mode de foyer.

Caldrà resoldre la comunicació i recorregut accessible per salvar el desnivell existent entre aquest espai i el nou vestíbul, d'accés compartit.

Pel que fa a l'accés a l'amfiteatre, es planteja l'accés des de la planta 1 a través d'una escala ascendent; existeix la possibilitat d'accedir des de la planta 2 a través d'una escala descendent.

Aforament: La sala tindrà la capacitat en butaques resultant després d'incorporar tots aquells elements indispensables pel seu ús (camerinos, magatzem...)

Semblaria òptim assolir una capacitat de l'ordre de 300 espectadors. En els estudis de viabilitat s'ha contrastat que és factible assolir una capacitat aproximada de 270 espectadors repartits entre la platea (180) i l'amfiteatre (90). S'acceptaran ajustos raonables d'aforament.

Platea: Es deixa obert com a possibilitat proposar en fase de concurs tant l'opció de platea inclinada (mantenint el pendent i la configuració actuals) com de platea horitzontal. És a dir que, tot i la que configuració original de la platea era amb pendent, s'accepten solucions de platea horitzontal. En aquest últim cas es podrà preveure incorporar sistemes de butaques retràctils o altres sistemes que puguin permetre un pendent adequat. En el cas de plantejar aquesta solució, caldrà tenir en consideració que aquests canvis no suposin una distorsió de la imatge del conjunt.

El plantejament de mantenir la platea inclinada comporta que el segon accés a la sala des del foyer presenti tres graons per salvar el desnivell acumulat en aquest punt. Altres solucions serien possibles per tal d'eliminar aquests graons i que ambdós accessos fossin a peu pla, però probablement comportarien reducció d'aforament.

Amfiteatre: Caldrà preservar la imatge del conjunt d'elements que formen l'amfiteatre però es podran fer ajustos justificats per millorar la visibilitat.

Accés logístic: Cal incloure un accés logístic per l'escenari.

Serveis higiènics: Cal disposar dels serveis higiènics d'ús de la sala que resultin necessaris. En els estudis de viabilitat es plantegen al soterrani, que es manté amb la seva superfície existent.

Bar: Cal preveure un petit espai destinat a aquest servei, preferiblement vinculat a l'espai de foyer, amb possibilitat d'ús de la porxada i del jardí d'accés com a terrassa exterior.

BIBLIOTECA

Per major detall i concreció dels usos, funcionament de l'equipament, condicionants del programa funcional i relacions entre espais cal remetre's al document:

BIBLIOTECA – ATENEU CÍVIC TALLER MASRIERA PROGRAMA FUNCIONAL

Maig 2024

Biblioteques de Barcelona

S'adjunta com a documentació annexa del present concurs.

La Biblioteca ha de tenir l'àrea d'accés i atenció al públic a la planta d'accés (planta baixa), necessàriament. Es preveu desenvolupar una prova pilot de servei de biblioteca oberta 24h al dia. És per això que, en aquest cas, es tractaria d'una part relativament acotada de l'equipament, que requeriria d'un accés i circuit sectoritzat, per tal que la resta de l'equipament pugui romandre tancat i només aquesta part en servei (estrada, sala d'estudi i lavabos, per exemple).

Àrea d'Acollida i promoció

Es tracta d'un espai flexible per a la realització d'exposicions i activitats diverses que pot acollir també entre d'altres l'àrea de diaris i revistes.

Espais de treball

Són espais fàcilment segregables de la resta de programa. Aquests espais podrien ser d'ús compartit i podrien funcionar també com a sala d'estudis fora de l'horari habitual d'obertura de la biblioteca a través d'un sistema de control d'accessos a definir.

Aula digital, espai taller i treball intern

Es tracta també d'espais segregables de la resta de programa i amb un ús clarament diferenciat, amb possibilitat també d'ús compartit.

Àrea infantil i juvenil

Donades les característiques de l'edifici i programa funcional, es preveu que ocupi la totalitat de la tercera o quarta planta. Des de Biblioteques es prioritza que aquesta àrea es trobi a la última planta.

Àrea d'informació i fons general

Es planteja dedicar íntegrament una planta a espai de lectura, difusió i accés al fons, i espais de silenci. L'àrea de música i cinema es preveu també integrada en aquesta planta. Val a dir que l'ús de les plantes 3 i 4 és perfectament intercanviable en funció de les preferències.

ESPAI VEÏNAL - NAU MARTORELL

Pel que fa als espais comunitaris es considera adequat ubicar-los en un únic nivell, dins l'envolupant de la nau Martorell amb una superfície de 220 m² i una alçada lliure interior d'uns 4 m. Es preveu que la nau Martorell pugui acollir els usos tant de la Biblioteca com d'altres espais cívics, comunitaris de veïns/es, en diferents horaris, a través d'una gestió integrada dels mateixos.

Tot i la previsió d'ús i gestió compartida, la nau Martorell haurà de disposar de la possibilitat de funcionament independent, a nivell d'accés, horaris, etc. preservant la seguretat de la resta de l'equipament

Accessibilitat: Actualment s'accedeix la nau Martorell mitjançant unes escales descendents.

Cal tenir en compte les significatives diferències de nivell de la nau Martorell, de l'atri i la del nou accés a la Biblioteca.

Caldrà garantir un recorregut accessible a la Nau Martorell des de l'edifici principal de la Biblioteca i de la sala Studium.

Distribució dels espais: L'estructura de la nau, formada per una retícula de pilars de fosa, genera un espai força diàfan que facilita la lliure distribució.

Es planteja una distribució flexible, que permeti la formalització de diversos espais en format aula-taller que puguin funcionar com a espais de trobada i reunions, espais per a entitats juvenils, activitats formatives, xerrades, clubs de lectura, etc.

Es preveu un espai polivalent de majors dimensions i que aquest espai sigui també d'ús compartit amb la Biblioteca.

S'estima adequat plantejar solucions d'envans mòbils que garanteixin un bon aïllament acústic.

Lavabos, magatzem i espai d'instal·lacions: Als estudis de viabilitat es planteja que el nucli de lavabos, el magatzem i l'espai d'instal·lacions siguin fora de la nau, en el reclau existent a la banda dreta de la parcel·la, per tal d'alliberar al màxim la superfície de la nau i intentar mantenir la seva

percepció diàfana. Aquest es considera un plantejament encertat però s'accepten altres solucions alternatives.

Coberta: Es preveu que es puguin realitzar activitats a l'aire lliure a la coberta de la nau Martorell, motiu pel qual caldrà plantejar un accés i recorregut per accedir-hi. També es preveu que aquesta coberta pugui tenir un cert enjardinament i solucions constructives pròpies de "coberta verda".

Evacuació: Caldrà justificar les solucions d'evacuació d'aquesta sala, en relació a l'ocupació màxima i distàncies.

10. ALTRES CRITERIS D'INTERVENCIÓ

A continuació s'indiquen alguns criteris addicionals als anteriorment descrits per a l'adequació i rehabilitació de l'edifici per convertir-lo en un equipament sociocultural. Són:

Pública concurrència

Es dona la oportunitat als concursants d'incorporar i/o modificar els elements que el fet d'esdevenir de pública concurrència exigeixi a l'edifici (nucli de comunicacions verticals, accessibilitat universal, noves instal·lacions, etc...).

Configuració funcional dels espais

L'actuació planteja diverses oportunitats més enllà de l'ampliació del servei de biblioteca pública. Més espais per a la ciutadania:

- L'edifici ha d'integrar múltiples espais polivalents i interdisciplinars, que promoguin la participació de les persones usuàries i de la ciutadania i converteixin l'equipament en un veritable equipament sociocultural i interrelacionat.
- Els espais han de promoure la relació intergeneracional i la diversitat, així com els diferents usos polivalents simultanis, amb el màxim de flexibilitat i el mínim d'interferències sonores/físiques.
- Els espais han de ser el màxim d'oberts en el sentit que permetin el vincle i la relació interpersonal i comunitària, una mirada que ha d'estar alineada i cogestionada amb el teixit associatiu del barri.
- Els espais han de afavorir el treball cooperatiu de les entitats i col·lectius del territori.

Configuració física dels espais

- La rehabilitació ha de tendir a generar espais amplis, lluminosos, confortables i acollidors que pal·liïn possibles mancances dels usuaris.
- El soterrani requerirà una revisió i adaptació de les altures lliures, per compliment normatiu i de confort.

Façanes

Cal plantejar la restauració de la part central de la façana, és a dir la relativa al temple clàssic hexàstil i pròstil amb columnes i pilastres d'ordre corinti, entaulament i frontó, tal i com determina la fitxa de patrimoni.

Per altra banda, es deixa obert com a criteri a proposar en fase de concurs la configuració de les façanes laterals, tant l'opció de preservar i rehabilitar-les mantenint la configuració de la façana actual com l'alternativa de plantejar una façana nova.

Coberta

Les propostes han de resoldre i explicar correctament les solucions de la nova coberta plantejada. A criteri dels concursants, cada proposta podrà proposar la solució que consideri més oportuna, respectant el gàlib fixat en aquest concurs de planta baixa + 4 per l'edificació principal. Es fa especial èmfasi de la importància d'estudiar i explicar en detall aquest element.

Llum natural

S'haurà de justificar la solució adoptada en relació a l'entrada de llum natural a l'equipament, buscant

una solució idònia. Donat que es preveu edificar fins el topall màxim de PB+4, i la coberta serà nova, també caldrà justificar com la proposta de nova coberta resol l'entrada de llum natural a l'edifici.

Espai exterior

El projecte haurà d'incorporar la proposta d'arranjament de l'espai exterior resultant. A efectes d'estimació inicial, i segons els estudis de viabilitat, es preveu una superfície de l'ordre de **638 m²** d'espai exterior (jardí d'accés, porxo de sota el frontó, passatge, terrasses, etc), més la superfície que resulti de la coberta de la nau Martorell.

Els estudis de viabilitat incorporen la solució d'un espai exterior entre el cos principal i la nau Martorell (anomenat jardí interior/àgora). També incorporen un passatge que connecta aquest espai exterior amb la via pública. Aquests elements resolen aspectes funcionals així com també d'evacuació en cas d'incendi. Com s'ha indicat anteriorment, els estudis no són vinculants i, tot i les bondats d'aquestes solucions, altres opcions diferents podrien ser possibles. Per tant, en fase de concurs els participants poden plantejar les solucions alternatives que considerin oportunes.

Sostenibilitat

El projecte tindrà en compte criteris de sostenibilitat, amb especial èmfasi en l'estalvi energètic i les baixes emissions de gasos contaminants. Les propostes que es facin han d'afavorir l'acompliment d'aquests dos conceptes.

S'haurà d'introduir sistemes passius que redueixin la demanda energètica i criteris d'eficiència energètica que en redueixin els consums. S'haurà d'aconseguir la màxima autoproducció d'energia així com la màxima autosuficiència energètica. El projecte global de reforma i possible ampliació haurà de comptar amb la corresponent certificació energètica.

11. OBJECTE DEL CONCURS

11.1. FASE 1 del concurs

Aquesta 1a FASE té com objectiu seleccionar un màxim 10 equips per a passar a la 2a FASE del concurs, a través de la valoració de les propostes presentades sobre una primera idea de com es planteja intervenir en la planta baixa i a nivell de façana i secció.

La primera fase del concurs es planteja com una primera aproximació a la intervenció en un àmbit reduït de l'edifici per a la implantació del programa en planta baixa i una proposta de secció i façana per a poder avaluar un primer plantejament sobre les relacions entre els espais interiors i també en relació a l'entorn, així com els plantejaments proposats respecte la intervenció en façana i la nova coberta. Respecte la intervenció en la façana, tal i com s'ha indicat anteriorment en aquest plec, es deixa oberta la possibilitat de rehabilitar l'existent o proposar-ne una de nova en les ales laterals. La part central, relativa al temple clàssic hexàstil i pròstil amb columnes i pilastres d'ordre corinti, entaulament i frontó cal plantejar-ne la seva restauració, tal i com determina la fitxa de patrimoni.

També es vol avaluar els recorreguts que es generen pel bon funcionament de l'equipament, l'accessibilitat i les relacions visuals i de funcionament entre els espais interiors i exteriors. D'altra banda, amb aquesta primera aproximació s'avaluarà un primer plantejament sobre la intervenció general en el patrimoni històric.

Documentació gràfica FASE 1

La proposta gràfica s'haurà de representar en 2D a través de:

- **1 PLANTA:** exclusivament un plànol en planta de la Planta Baixa
- **1 SECCIÓ REPRESENTATIVA:** un plànol d'una secció general de l'edifici (a escollir pel concursant) que mostri la idea principal de la proposta.
- **1 ALÇAT DE LA FAÇANA PRINCIPAL** que defineixi la proposta arquitectònica i la seva imatge compositiva final.

La normativa i el format de presentació de les propostes s'expliquen concretament al Plec

Administratiu d'aquest concurs.

Pel desenvolupament de les propostes de la 1a fase del concurs, s'haurà d'escollir, del quadre de superfícies explicat al punt de "Programa Funcional" d'aquest Plec, peces del programa que siguin **espais funcionals**, però també els **espais servidors** que es prevegi ubicar en planta baixa i siguin necessaris pel correcte funcionament de l'equipament. A més, s'haurà de **plantejar també, la ubicació dels accessos i de les comunicacions verticals (escala/es i ascensor/s)**.

De cara al desenvolupament de les propostes de la 2a Fase, les propostes seleccionades podran patir les modificacions que siguin escaients als efectes de donar compliment als aspectes i programa definits per a la 2a fase, sempre i quan es mantinguin els plantejaments generals proposats de a la 1a fase.

11.2. FASE 2 del concurs

La 2a FASE té com a objectiu seleccionar **la proposta guanyadora** que ha de respondre a tots els criteris i requeriments per a l'execució de les actuacions descrites. Cal recordar que s'ha de mantenir el mateix lema que es va utilitzar a la proposta de la primera volta.

Els equips que concursin a la 2a Fase hauran de realitzar una proposta global per a la rehabilitació integral de Taller Masriera, encabint els diferents usos previstos en el programa funcional, noves instal·lacions i nuclis de comunicació necessaris per al seu correcte ús, definint criteris patrimonials, estructurals i constructius i adequant-lo a la normativa vigent. En la proposta s'haurà de tenir en compte, tant els aspectes formals, tècnics i estètics com patrimonials que s'han definit en aquest Plec de criteris d'intervenció.

Per a l'elaboració i el desenvolupament de les propostes de la 2a Fase del concurs, BIMSA lliurarà, si ho considera necessari, un llistat complementari de requisits i paràmetres específics.

En el cas que BIMSA lliuri aquest llistat complementari, les propostes presentades per a la 1a Fase dels equips seleccionats, s'hauran d'ajustar als nous criteris del concurs establerts per a aquesta 2a Fase.

La normativa i el format de presentació de les propostes de la Fase 2 s'expliquen al Plec Administratiu d'aquest concurs.

L'adjudicatari de la present licitació serà el responsable de redactar l'**avantprojecte**, i si es considera necessari per part de BIMSA, les posteriors fases: **projecte bàsic** i la llicència ambiental, el **projecte executiu**, el projecte d'instal·lacions, la certificació energètica, l'estudi de seguretat i salut i els documents de sostenibilitat i medi ambient, així com també el seguiment i la **direcció d'obra**, tenint en compte el marc de requeriments, el marc econòmic i la normativa que li sigui d'aplicació.

L'adjudicatari haurà de donar compliment al planejament futur i a la normativa que li sigui d'aplicació en cada cas, i desenvoluparà amb tot detall les prescripcions dels documents tècnics del present plec.

Serà tasca de l'adjudicatari del present concurs, desenvolupar a nivell d'avantprojecte, bàsic i executiu la organització dels espais, per tal que es doni compliment a la normativa i als requeriments funcionals i tècnics que li són d'aplicació.

El projecte tindrà en compte criteris de sostenibilitat. Amb especial èmfasi en l'estalvi energètic i les baixes emissions de gasos contaminants. Les propostes que es facin han d'afavorir l'acompliment d'aquests dos conceptes.

12. CONDICIONANTS DELS PROJECTES D'EDIFICACIÓ

La **proposta** haurà de complir totes les normatives vigents aplicables en el moment de la seva redacció, especialment les que fan referència a seguretat d'utilització, seguretat contra els incendis, manteniment, materials i sostenibilitat.

Les zones on es facin activitats sorolloses s'aïllaran acústicament del soroll aeri i d'impacte.

Tots els espais i recorreguts d'ús públic seran accessibles.

S'utilitzaran materials de manteniment nul o mínim, amb gran durabilitat i fàcil substitució.

Es valorarà la utilització de materials reutilitzats-reutilitzables o reciclats-reciclables que compleixin la resta de premisses de manteniment i durabilitat.

Se seguiran els paràmetres de condicionament ambiental per evitar que els usuaris adquireixin lipoatròfia semicircular.

Cal evitar les solucions que suposin un sobrecost en la construcció o el posterior manteniment respecte a les solucions estandarditzades.

Els sistemes constructius utilitzats hauran de ser provats, racionals i de manteniment mínim.

Tota la fusta que es faci servir haurà de provenir d'explotacions sostenibles i haurà d'aportar les certificacions pertinents a l'efecte.

Eficiència energètica i sostenibilitat:

El projecte es redactarà segons el plec de Prescripcions tècniques de Projectes d'Edificació i el Manual d'Estructuració Informàtica de BIM/SA.

El projecte inclourà els documents de sostenibilitat i medi ambient (incloent la memòria ambiental, si s'escau) que s'estructurarà segons el plec que es proporcionarà als redactors.

El projecte haurà de contemplar l'aplicació de criteris de sostenibilitat ambiental i d'ecoeficiència energètica, tot reduint el consum d'aigua potable, aplicant sistemes passius energètics i utilitzant materials de construcció sostenibles.

Cal minimitzar els impactes ambientals derivats de les obres i tendir a l'autosuficiència energètica i l'excel·lència ambiental en els projectes d'espai públic i d'edificació.

Per tal de garantir aquest compromís, el projecte haurà de donar compliment i justificar la "Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en projectes d'obres" i la "Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la fusta" de l'Ajuntament de Barcelona, publicades al número 14 de la gasetta Municipal de Barcelona en data 10 de maig de 2015. Les instruccions es poden descarregar als següents enllaços:

http://www.ajsosteniblebcn.cat/ins_cat_cap_obres_maq_67292.pdf

http://www.ajsosteniblebcn.cat/ins_cat_cap_fusta_maq_67226.pdf

El projecte haurà d'incloure la documentació de les mesures preses per tal que l'edifici sigui de consum quasi nul (nZEB) per obtenir la validació de l'Agència de l'Energia de Barcelona-AEB. L'enllaç de l'AEB on es poden obtenir els requeriments és:

<https://www.energia.barcelona/ca/agencia-denergia-de-barcelona>

NORMATIVA DE REFERÈNCIA

Com a criteris de seguretat, funcionals, d'habitabilitat, higiene, manteniment, confort, i de respecte al medi ambient, caldrà tenir en compte tota aquella altra normativa vigent que li pugui ser d'aplicació:

Aplicació de criteris de sostenibilitat en projectes d'edificació:

L'Ajuntament de Barcelona, seguint les línies que estableix el Compromís ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022, la Instrucció per l'ambientalització de les obres de l'Ajuntament de Barcelona de 15 d'octubre de 2009, la Política de compra responsable de fusta de gestió forestal sostenible, la Mesura de govern per la transició cap a la sobirania energètica de Barcelona (2016), el Pla d'autosuficiència energètica de Barcelona (2024), el Pla per a la millora de la qualitat de l'aire a Barcelona, el Pla del verd i de la biodiversitat de Barcelona, l'Ordenança del medi ambient de Barcelona i altres plans relacionats, com el Pla d'estalvi i eficiència energètica als edificis municipals, o el Pla clima 2018-2030, o la Mesura de govern Programa d'impuls de la infraestructura verda urbana 2017-2030, treballa per minimitzar els impactes ambientals derivats de les obres municipals i tendir a l'autosuficiència energètica i l'excel·lència ambiental en els projectes d'espai públic i d'edificació.

Per garantir aquest compromís, el projecte haurà de complir amb la "Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris ambientals en projectes d'obres," de l'Ajuntament de Barcelona, publicada a la gasetta Municipal de Barcelona el dia 28 de gener de 2021.

Respecte a la redacció de projectes d'edificació, sempre que sigui possible, el projectista haurà d'aplicar els següents criteris de sostenibilitat:

- Incorporació de tècnics ambientals i d'energia en el projecte.
- Aplicació del Decret per a l'ambientalització de les obres. Per a projectes amb pressupost d'execució d'obra (PEC) superior a 450.000 € (IVA inclòs) és obligatòria la redacció d'una Memòria ambiental.
- Criteris i requeriments d'autosuficiència energètica i ambiental.
- Informe favorable de compliment dels requeriments d'autosuficiència energètica.
- Aplicació de la Instrucció de la fusta. Tota la fusta utilitzada ha de provenir d'explotacions forestals sostenibles.
- Criteris per fer front a l'emergència climàtica.
- Requeriments d'autosuficiència energètica.
- Certificació energètica en fase de projecte.
- Criteris relatius a l'increment del verd i de la biodiversitat.
- Criteris relatius a la preservació de la qualitat de les masses d'aigua i els seus usos, i a l'autosuficiència hídrica.
- Implementació d'edificis ciclables.
- Criteris a favor de l'economia circular (productes i materials de construcció).
- Altres estàndards d'excel·lència ambiental.

En la redacció del projecte s'han de seguir les directrius dels següents documents:

Plans i Programes:

- Mesura de govern per a transició cap a la sobirania energètica de Barcelona (2016).
- Pla d'Energia, Canvi climàtic i Qualitat de l'Aire 2011-2020.
- Pla per a la millora de la qualitat de l'aire a Barcelona.
- Pla del verd i de la biodiversitat de Barcelona 2012-2020.
- Ordenança del medi ambient de Barcelona.
- Pla d'Estalvi i Eficiència energètica als edificis municipals.
- Pla Clima 2018 – 2030.
- Mesura de govern Programa d'impuls de la Infraestructura verda urbana 2017-2030.
- Pla Director Integral de Sanejament de la Ciutat de Barcelona.

- Pla Director de Recursos Hídrics Alternatius.
- Mesura de govern: Pla director de les TIC: Desplegament d'infraestructures smart en l'espai públic (PDTIC).

Decrets i instruccions d'Alcaldia:

- Decret d'Alcaldia per a l'ambientalització de les obres (2009).
- Decret d'Alcaldia de contractació pública sostenible de l'Ajuntament de Barcelona (2017).
- Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la fusta (2015).
- Instrucció d'Alcaldia relativa als elements urbans de la ciutat de Barcelona (2011).
- Instrucció per a la incorporació de l'objectiu de la generació d'energia renovable en les actuacions municipals relacionades amb la redacció de projectes d'obres i d'instruments de planejament urbanístic (2020).
- Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de gènere en els contractes que tinguin per objecte el disseny i la gestió d'equipaments de titularitat municipal (2023).

Protocols i guies tècniques:

- Protocol REP de l'Agència d'Energia de Barcelona per a edificis i equipaments municipals
- Metodologia de certificació d'edificis ciclables
- Manual de Qualitat de les Obres
- Guia de criteris de sostenibilitat en urbanisme de l'Ajuntament de Barcelona (2019)
- Cobertes verdes en edificis municipals
- Guia per a la implementació de la perspectiva de gènere al disseny i gestió dels equipaments municipals.

La documentació que es facilitarà als licitadors en cadascuna de les fases del concurs s'especificarà en el corresponent apartat del plec administratiu.

13. ABAST DE LA FEINA

L'encàrrec consisteix en:

- **La redacció de l'Avantprojecte, (inclosa valoració econòmica de la solució),**

així com la possible i posterior redacció de:

- Projecte Bàsic i llicència Ambiental
- Projecte Executiu, d'Instal·lacions, CE, Memòria Ambiental i Estudi de Seguretat i Salut
- Projecte de Mobiliari i senyalística
- Direcció d'Obra
- Direcció d'obra del Mobiliari i Senyalètica.

Documentació a lliurar amb l'avantprojecte:

- Memòria descriptiva de l'actuació
- Documentació gràfica
- Valoració econòmica
- S'inclouran un mínim de 3 imatges 3D per visualitzar la proposta.

Un cop validat aquest pel Districte de l'Eixample, BIM/SA i altres agents de l'Ajuntament de Barcelona, i si es decideix que el projecte tingui continuïtat, es contractarà i desenvoluparà el **Projecte Bàsic** i la llicència ambiental.

Documentació a entregar amb el Projecte Bàsic a nivell general:

- Memòria descriptiva de l'actuació
- Documentació gràfica
- Valoració econòmica
- Llicència ambiental

Caldrà lliurar la documentació d'acord al Plec de Prescripcions tècniques per a la redacció dels projectes d'Edificació de BIM/SA.

Un cop validat aquest pel Districte de l'Eixample, BIM/SA i altres agents de l'Ajuntament de Barcelona, i si es decideix que el projecte té continuïtat, es contractarà i desenvoluparà el **Projecte Executiu**, l'estudi de seguretat i salut, els documents de sostenibilitat i medi ambient, el projecte d'instal·lacions i la certificació energètica i vídeo.

Documentació a entregar amb el Projecte Executiu:

- Memòria descriptiva de l'actuació
- Annexos
- Documentació gràfica
- Valoració econòmica
- Documents de sostenibilitat (inclou Memòria ambiental)
- Estudi de seguretat i salut
- Certificat energètic. Sols seran acceptades eines de programari reconeguts per a la CEE que no siguin simplificats.

Caldrà lliurar la documentació d'acord al Plec de Prescripcions tècniques per a la redacció dels projectes d'Edificació de BIM/SA.

Amb l'entrega del projecte executiu s'haurà de lliurar annexat i degudament complimentat el "Quadre de Mètriques" facilitats per BIM/SA. Aquest quadre és necessari per estudiar diferents indicatius de la ciutat i les obres que s'hi duen a terme.

El projecte haurà de donar compliment i justificar la "Instrucció Tècnica per a l'aplicació de criteris ambientals en projectes d'obres" de l'Ajuntament de Barcelona, publicada a la Gasetta Municipal de Barcelona en data 28 de gener de 2021 amb el Codi Segur de Verificació (CSV) af39-6090-d254-6343. La instrucció es pot descarregar a l'enllaç:

http://www.ajsosteniblebcn.cat/it-projectes-obres-rev-2020_133881.pdf

Amb el lliurament del Projecte Executiu definitiu, els adjudicataris complimentaran degudament el "Quadre de Mètriques" per via telemàtica, a l'entorn informàtic de BIMSA. Es proporcionarà un codi per accedir-hi i s'omplirà directament el formulari, sense perjudici que calgui incorporar el quadre al projecte en paper.

Durant totes les fases de redacció del projecte s'hauran d'aplicar els condicionants tècnics establerts en els Plecs de Condicions Tècniques dels Serveis Municipals. Es donarà compliment als requeriments de la documentació tècnica que es pot trobar a la web municipal www.bcn.cat/plecstecnicsespaiurba que siguin d'aplicació al projecte.

Aquest document de criteris servirà de base per a desenvolupar el projecte. Caldrà analitzar i verificar tota la informació lliurada en aquest plec de criteris.

Durant la redacció del projecte es realitzaran un conjunt de reunions que tindran per objecte, entre d'altres, fer el seguiment de l'evolució de la redacció del projecte. El Districte de Sarrià Sant Gervasi i BIM/SA marcaran i definiran les línies de treball. Serà tasca i responsabilitat de l'adjudicatari desenvolupar la formalització de l'encàrrec seguint de manera consensuada els criteris i premisses aportats amb la documentació lliurada i durant la redacció del projecte.

Durant la redacció del projecte i fins a la seva aprovació administrativa, el redactor haurà d'assistir a totes les reunions de seguiment a les que sigui convocat, així com incorporar els ajustos i modificacions que se'n desprenguin.

Serà tasca del projectista redactar les corresponents actes de seguiment de les reunions del projecte.

Durant la redacció del projecte, l'adjudicatari haurà de reunir-se amb tots els REM's (Responsables Municipals) que siguin d'aplicació (segons llistat proporcionat pel propi Ajuntament), per tal de pactar i acordar les solucions que afecten a diversos temes com l'accessibilitat, la protecció contra incendis, prevenció de riscos laborals, patrimoni arquitectònic i arqueològic, etc. Amb el lliurament del projecte bàsic, cadascun d'aquests REM's elaborarà un informe i tots junts conformaran la Conformitat Tècnica de Projecte (CTP).

També es realitzaran les presentacions necessàries amb les Associacions de veïns i entitats de la zona per a pactar la solució proposada. S'haurà de generar la documentació necessària per a donar suport a aquestes possibles presentacions que es realitzin del projecte.

L'adjudicatari del present encàrrec haurà de fer les comprovacions necessàries per tal de verificar la documentació gràfica lliurada.

Les imatges 3D han d'explicar amb un llenguatge realista el conjunt de la solució proposada i els seus principals detalls a destacar. Cada imatge anirà precedida de la foto d'estat actual.

El Projecte Executiu contindrà tota la documentació necessària per a que es pugui aprovar i l'obra es pugui licitar i construir adequadament. El projecte definitiu es considerarà entregat i conforme en el moment en que hagi superat el tràmit d'aprovació definitiva o equivalent. Posteriorment si les obres es duen a terme es contractarà la direcció d'obra.

També és possible que s'encarregui a l'adjudicatari la redacció del **projecte de mobiliari i senyalística**, així com el seguiment de la producció i la seva col·locació i liquidació d'obra, en cas de que es consideri necessari.

14. PLÀNOLS DE SITUACIÓ I URBANÍSTIC

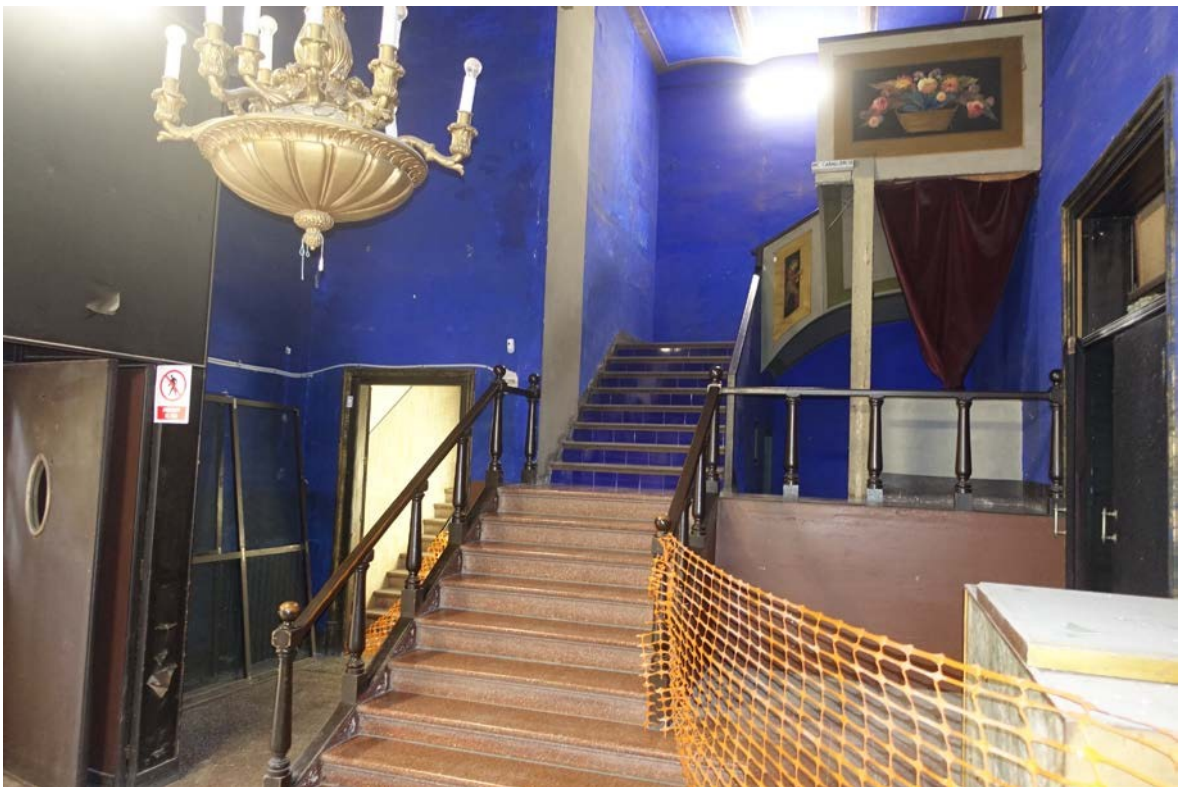

15. FOTOGRAFIES

Capella, PB

Vestíbul Principal, PB

Sota Escenari, PB

Cotxera, PB

Sala Studium, PB

Sala Studium, PB

Sala Studium, PB

Amfiteatre Sala Studium, P1

Terrassa, P1

Dormitori, P2

Capella, P2

Capella, P2

Safareig, P3

Sala, P3

Sotacoberta

Sotacoberta

16. DOCUMENTACIÓ LLIURADA

1a volta

Document 1 (és el present document)

PLEC DE CRITERIS D'INTERVENCIÓ PER ALS SERVEIS DE REDACCIÓ DEL PROJECTE D'ADEQUACIÓ I REHABILITACIÓ DEL TALLER MASRIERA, AL CARRER BAILÈN 70-72, PER A ACOLLIR UN EQUIPAMENT SOCIOCULTURAL, AL BARRI DE LA DRETA DE L'EIXAMPLE, AL DISTRICTE DE L'EIXAMPLE, A BARCELONA.

Juny 2024

BIMSA-Ajuntament de Barcelona

Document 2

ESTUDIS DE VIABILITAT PER A LA PRESERVACIÓ DEL TEATRE I LA IMPLANTACIÓ DEL PROGRAMA FUNCIONAL D'UNA BIBLIOTECA I UN ESPAI COMUNITARI AL TALLER MASRIERA AL DISTRICTE DE L'EIXAMPLE A BARCELONA

Maig 2024

Oliveras Boix Arquitectes SLP

BIMSA-Ajuntament de Barcelona

Document 3

AIXECAMENT PLANIMÈTRIC I TOPOGRÀFIC DEL TALLER MASRIERA SITUAT AL DISTRICTE DE L'EIXAMPLE, A BARCELONA

abril 2024

ALBERT PÉREZ MONTES

BIMSA-Ajuntament de Barcelona

Document 4

FITXA DEL CATÀLEG DE PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

Document 5

ESTUDI HISTÒRIC DE L'ESTUDI-TALLER DELS MASRIERA, AL C. BAILÈN 70-71, BARCELONA

Gener 2015

Montserrat Villaverde

Document 6

BIBLIOTECA – ATENEU CÍVIC TALLER MASRIERA PROGRAMA FUNCIONAL

Maig 2024

Biblioteques de Barcelona

Document 7

**PROJECTE TÈCNIC D'ACTUACIONS PRÈVIAS A L'EDIFICI MASRIERA:
TREBALLS PREVIS, RESULTATS DE PLA DE CALES I COMPROVACIONS ESTRUCTURALS**

Juny del 2022

BCN Structures

Document 8

INFORME URBANÍSTIC

BIMSA-Ajuntament de Barcelona

2a volta

-

Adjudicatari del concurs:

Document 9

PLEC DE PRESCRIPCIONS TÈCNiques PER A LA REDACCIÓ DE PROJECTES D'EDIFICACIÓ DE BIMSA

Document 10

MANUAL D'ESTRUCTURACIÓ INFORMÀTICA DELS PROJECTES EXECUTIUS DE BIMSA

Document 11

MANUAL BÀSIC PER A L'ELABORACIÓ DE LA MEMÒRIA AMBIENTAL ASSOCIADA ALS PROJECTES D'OBRES DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Document 12

INSTRUCCIÓ TÈCNICA PER A L'APLICACIÓ DE CRITERIS DE SOSTENIBILITAT EN PROJECTES D'OBRES

Document 13

INSTRUCCIÓ TÈCNICA PER A L'APLICACIÓ DE CRITERIS DE SOSTENIBILITAT EN LA FUSTA

Document 14

INSTRUCCIÓ TÈCNICA PER A L'APLICACIÓ DE CRITERIS DE GÈNERE EN ELS CONTRACTES QUE TINGUIN PER OBJECTE EL DISSENY I LA GESTIÓ D'EQUIPAMENTS DE TITULARITAT MUNICIPAL

Barcelona, a la data de la signatura electrònica

Lluc Coma i Estruch
Director Tècnic Adjunt Gestió Territorial
BIMSA – Ajuntament de Barcelona

Oriol Bonet Boixadera
Director Tècnic Gestió Territorial
BIMSA – Ajuntament de Barcelona